

Jaarverslag ringonderzoek 2020
De Voorboezem, gemaal Leemans en Medemblik

Bert Winters

Jaarverslag ringonderzoek Voorboezem, gemaal Leemans en Medemblik 2020

Inhoud

Voorblad	p. 1
Inhoudsopgave	p. 2
Inleiding	p. 3
Jaaroverzicht 2020	p. 4 – 19
Opmerkelijk	p. 20
Teken 2020	p. 21
Nestkasten 2020	p. 22
CES 2020	p. 23 - 25
Terugmeldingen; onze ringen elders	p. 26
Terugmeldingen, elders geringd	p. 27,28
Totalen 1998 – 2020	p. 29 – 31
Dankwoord	p. 32

Foto voorblad: Groenlandse tapuit man

Inleiding

Dan slaan we de bladzijde om van ons 23ste jaar van het ringonderzoek.

Het jaar waarin het woord corona zonder twijfel wereldwijd het meest gebruikte woord zal zijn geweest. Consequentie van de maatregelen om het virus in te dammen was, dat we alleen op gepaste 1,5 meter mochten werken en dat excursies natuurlijk kwamen te vervallen.

Het jaar waarin mijn verzoek om mee te mogen doen aan het RAS project Oeverzwaluw werd afgewezen, helaas.

Ook het jaar waarin Klaas van den Berg voor zichzelf begonnen is met een ringsite. Teleurstellend dat dit niet in overleg is gegaan, zoals de projectaanvraag van het Vogeltrekstation voorschrijft. Maar hij heeft hier in elk geval een goede opleiding gehad en ik wens hem veel succes.

Daar staat tegenover dat Leon Kelder een oude traditie weer heeft opgepakt. Hij heeft regelmatig een kooitje open staan in eigen tuin in Den Oever. Ruim 10 jaar geleden werden nieuwe vogels nog van mijn ringen voorzien. Nu gebruikt hij eigen ringen, maar intussen levert het wel een schat aan terugmeldingen op van vogels die ik een stukje verderop geringd heb.

Tevens het jaar waarin ik ben gestopt met betaalde arbeid en zou daarover nog twijfel hebben bestaan (was niet het geval hoor), dan zou het "op afstand lesgeven" i.v.m. corona mij wel over de streep getrokken hebben. Ik had me voorgenomen om de zoönose cursus te gaan volgen zodra ik gestopt was met werken. Dat heeft in oktober zijn beslag gekregen.

En andermaal een jaar met weerextremen: langdurige droogte in het voorjaar, bovengemiddelde temperaturen met een record hittegolf in augustus en hoogste temperaturen ooit in september.

Tot slot het jaar waarin er naar mijn inschatting meer Bruine Boszangers en Blauwstaarten in Nederland gezien en gevangen zijn dan ooit tevoren. Ik kreeg er helaas niets van mee.

Het onderzoek naar teken heeft een andere invulling gekregen, maar het aantal op vergelijkbare wijze verzamelde teken als in voorgaande jaren kwam uit op 1665 bij 429 vogels.

Ondanks de extra vrije tijd zijn er dit jaar niet meer uren gevangen dan in voorgaande jaren, namelijk 721. Daarin werden 3370 vogels geringd in 57 soorten en 2547 maal werd een geringde vogel terug gevangen. In deze getallen zijn die van 12 maal vangen voor het CES project inbegrepen. In de loop van dit jaar is de 75.000ste vogel geringd.

Los van de terugvangsten uit Den Oever is er 20 maal een ring uit ons onderzoek elders terug gemeld en vingen wij 30 maal een vogel die elders geringd werd.

Voor het ringonderzoek is het eigenlijk een heel gemiddeld jaar geweest, waarin duidelijk is geworden, dat 2019 met nog geen 3100 geringde vogels, toch een uitzondering is geweest.

Op naar 2021!

Jaaroverzicht

Januari

Het jaar begint op 2 januari met weliswaar weinig vogels maar wel 1 **Grote bonte specht**, 1 **Vuurgoudhaan**, 1 **Koolmees** en 1 **Putter**. Op 4 januari nieuwe poging: weer 1 **Grote bonte specht**, 1 **Merel**, 1 **Pimpelmees** en 1 **Vink**. Eén nieuwe vogel per uur, dat de netten open staan!

Laatste maandag van mijn vakantie: 4 **Pimpelmezen**, 1 **Vink** nieuw en 20 mezen terug. Zuinig!

Avond 08/01: geringd 1 **Merel**, 1 **Zanglijster**, 2 **Koperwieken** en 10 **Vinken** als slapers!

Zaterdag 11/01 voordat het te hard gaat waaien: 5 **Pimpelmezen**, 2 **Koolmezen**, 1 **Vink** en 3 vogels met teken. De ene na de andere honden uitlater, alsof het afgesproken was.

Maandag 13/01: de Sneeuwkllokjes bloeien! Weinig variatie, 7 **Pimpelmezen** nieuw, 11 terug, **Koolmees** 1 om 17.

Zaterdag 18/01 net in tuin voordat we naar Arjan en Méraud gaan: 1 **Merel**!

Omdat de mezen maar bleven komen, lange maandag gevangen: 1 **Roodborst**, 1 **Merel**, 1 **Goudhaan**, **Vuurgoudhaan** 3 terug, **Staartmees** 3 terug, 11 **Pimpelmezen** + 18 terug en 8 **Koolmezen** + 26 terug.

Woensdag is het veldje gemaaid en heb ik gevoerd (bijna niets gevangen).

Donderdag toch slapers: 1 **Merel**, 4 **Koperwieken**, 6 **Vinken**.

Zondag ochtend 4 **Pimpelmezen**, 4 **Koolmezen** en 14 terug. Er is een crossmotor op het veldje geweest!!! Maandag 3 **Pimpelmezen** + 12 en 9 **Koolmezen** + 10 terug.

Op de avond van 29/01: 2 **Merels**, 1 **Pimpelmees**, 1 **Koolmees** en 5 **Vinken**.

En op de stakingsdag vrijdag 31/01, voordat het te hard ging waaien: 1 **Merel**, 5 **Pimpelmezen**, 2 **Koolmezen** en voor het eerst sinds lang weer 1 **Groenling**.

Ongeveer een kwart meer vogels geringd dan in januari 2019.

Februari

Net uurtje in de tuin: Sperwer ontsnapt, **Merel** met mazzel!

Bramen harken op 2 februari (zie foto): 1 **Pimpelmees**, 1 **Koolmees**, 15 vogels terug en nog veel werk te doen. Verder met klussen 03/02: 3 **Pimpelmezen** en 1 **Vink** + 17 terug en 3 x teken.

Namiddag 05/02: 2 **Pimpelmezen**, 1 **Koolmees**, 4 **Vinken**.

Na werken op zaterdag en voor de aangekondigde storm nog even wat proberen (08/02): 1 **Merel**, 2 **Pimpelmezen**, 5 **Koolmezen** en 1 **Vink** en een Sperwer die onder mijn ogen ontsnapte.

Na storm 09/02 nog veel wind maandag 10/02. Maar wat harken dan en 36 m netten bij de voertafels. Voer raakt op "waar je bij staat"; nu wel 1 jonge man **Sperwer**, 5 **Pimpelmezen** waarvan 1 nieuw en 1 dood door die Sperwer, en 17 **Koolmezen** (6 nieuw).

Tussen twee mega depressies Ciara en Dennis in (meer dan 35 mm regen en recordtemperatuur 16.7°C in De Bilt) op 12 februari even rust in de atmosfeer: alleen 14 eigen terugvangsten.

Voorjaarsvakantie

Het blijft een periode met veel wind en veel regen. De vakantie is de gelegenheid om het veldje aan te harken, te snoeien en de ontbrekende nestkasten weer aan te vullen en naar de tandarts te gaan. Op de eerste zaterdag moeten er eerst nog ganzen- en later wadvogels geteld worden en de tweede zaterdag de slapende Aalscholvers. Bij veel gelegenheden gecombineerd met een vangpoging: van 14 – 24 februari 8 x en nog een uurtje in eigen tuin.

Dat levert 3 **Grote bonte spechten** + 1 terug op, 27 **Pimpelmezen** + 50, 42 **Koolmezen** + 193(!), **Vuurgoudhaan** 2 terug, 1 **Goudhaan**, **Winterkoning** 1 terug, 1 **Merel** + 2, **Zanglijster** 2 terug, 2 **Roodborsten** + 3, 3 **Heggenmussen** + 1 en 6 **Vinken** + 2 en in totaal 8 vogels met teken.

Verschillende keren verwaaide of verregende de poging. Wonderbaarlijk genoeg lieten de mezen zich hierdoor niet afschrikken. De zonnebloempitten en vetbollen waren niet aan te slepen! Op vrijwel geen enkele ringplek worden per uur zoveel vogels gevangen als hier.

Al met al een welbestede voorjaarsvakantie.

26 en 27 februari nog een paar losse uurtjes: 1 **Heggenmus**, 3 **Koolmezen** en 2 **Vinken** geringd. Als zo vaak de laatste tijd, ofwel geen tijd, ofwel geen weer. Zo gaat de maand een beetje uit als een nachtkars; nipt een paar minder vogels geringd dan vorig jaar februari.

Maart

Meteen 1 maart met opnieuw veel wind weer "los": 6 **Pimpelmezen**, 13 **Koolmezen**, 1 **Startaar**, 2 **Heggenmussen** en 1 **Vink** en liefst 57 vogels terug. Maandag eindelijk eens minder wind, maar dan weer regen! Ik moet het doen met 1 **Pimpelmees**, 8 **Koolmezen**, 1 **Zanglijster** + 23 terug.

Donderdag middag: oostenwind brengt nieuwe mezen, maar is vervelend voor onze netten: 3 **Pimpelmezen**, 7 **Koolmezen**, 2 **Vinken** en ook 12 terug (Koolmees van Sluitgatweg). Leon kwam langs om dode Aalscholvers te bemonsteren. Hij had in de kooi ook al sterfte!

Zaterdag 07/03 met hulp van Sascha Kuiper 100+ dag: 19 **Pimpelmezen**, 22 **Koolmezen**, 3 **Startaar**, 1 **Winterkoning** en 1 **Vink** geringd en 57 geringde vogels terug, waaronder 2 "niet van ons". Liefst 13 vogels met teken (en toen waren mijn verzamelbuisjes op...). Sperwer ontsnapt!

Paar uur op de zondagmiddag: 2 **Pimpelmezen**, 7 **Koolmezen**, 1 **Tjiftjaf**, 1 **Roodborst** en 4 **Heggenmussen**! Maandag ochtend: 5 **Pimpelmezen**, 4 **Koolmezen**, 3 **Tjiftjaffen**, 1 **Goudhaan**, 1 **Vuurgoudhaan**, 2 **Roodborsten** en 1 **Vink** geringd. Er komt weer wat kleur aan! Na afloop snoeiwerk in de boezem. In twee dagen nog 7 **Koolmezen** met teken erbij.

Op 25 maart kan ik eindelijk eens op een avond naar de Voorboezem. Het levert 9 **Witte kwikstaarten**, 2 **Roodborsttapuiten**, 1 **Roodborst**, 1 **Merel**, 1 **Zanglijster**, 1 **Groenling** en 3 **Rietgorzen** op en 3 vogels terug. Zeer de moeite.

31 Maart nog een avond: 4 **Witte kwikstaarten**, 3 **Roodborsten**, 1 **Zanglijster** en 1 **Tjiftjaf**. De hele maand heeft tweemaal zoveel vogels opgebracht als vorig jaar en heel veel teken.

Corona 1

Het kon niet uitblijven: vroeg of laat moest zich een keer weer een pandemie over de aarde uitrollen. Het corona virus, COVID-19 veroorzakend, begonnen in China en voor het menselijke afweersysteem onbekend. In Europa verspreid vanuit de wintersportgebieden in Italië. Daar mogen mensen de deur niet meer uit en zijn al meer sterfgevallen dan in China. Rond 24 maart streeft Spanje zelfs Italië voorbij. In de VS maskeert de president zijn falen in de gezondheidszorg (honderdduizenden mensen onverzekerd, groot capaciteitstekort in ziekenhuizen) door het middel erger te verklaren dan de kwaal; de economie gaat voor de gezondheid van de bevolking! In Nederland is "Social distancing" het parool; niet dichterbij dan anderhalve meter. Vanaf 15 maart moeten horeca- en eetgelegenheden sluiten, (sport-)evenementen worden afgelast en de scholen gaan in principe dicht. Mensen die zo massaal thuis komen te zitten gaan even massaal in familieverband wandelen, fietsen, sporten, de hond uitlaten, ... Uiteraard worden de regels dan aangescherpt, want intussen overlijden vooral oudere mensen die reeds gezondheidsklachten hebben. We geven "onderwijs op afstand". Die digitale werkvormen vind ik ingewikkeld. Na weer een ochtend thuis werken, ga ik er dan iets vaker dan anders even uit.

Gevangen, 11 x van 12 – 27 maart: 16 **Pimpelmezen**, 28 **Koolmezen**, 21 **Tjiftjaffen** + eentje met LONDON ring, 4 **Vuurgoudhaantjes**, 2 **Merels**, 1 **Zanglijster**, 16 **Roodborsten**, 12 **Heggenmussen**, 5 **Vinken**, 1 **Groenling**, 2 **Putters**, 1 **Appelvink** en 177 vogels terug waaronder 5 niet van ons. Intussen "rammelt" het van de teken; in deze periode bij 65 vogels aangetroffen. Vanaf de derde week van maart is er, ondanks aanhoudende oostenwind, vrijwel geen mees meer te vangen.

Zaterdag 14/03 kwam Maurice nog even langs, later in de week Leon een paar keer, allemaal op gepaste afstand. Onze bijdrage aan de wetenschap kan juist goed doorgaan zonder dat je dichtbij andere mensen hoeft te komen. SBB heeft strengere regels dan de landelijke aan haar vrijwilligers opgelegd. Voor ringonderzoek en nestkaststellingen hanteren wij de richtlijnen van het Vogeltrekstation en Sovon, die volledig in lijn zijn met de RIVM/overheidsvoorschriften. Geplande excursies gaan onder deze omstandigheden natuurlijk niet door.

April

Maandag 6 april ben ik vroeg gestart en heb ik alle 133 m netten weer eens opgezet. Gevangen: 1 **IJsvogel**, 1 **Witte kwikstaart**, 1 **Winterkoning**, 2 **Heggenmussen**, 9 **Roodborsten**, 12 **Zwartkoppen** + ook nog 4 oude bekende terug, 3 **Tjiftjaffen**, 1 **Staatmees**, 1 **Putter** en dan ook nog 1 **Zanglijster**, 6 **Koolmezen**, 1 **Vink** en 1 **Groenling** terug. Beste vang dag!

8 April weer een avond met weinig wind naar de boezem: 7 **Witte kwikstaarten**, 1 **Roodborst**, 1 **Heggenmus**, 1 **Rietzanger**, 1 **Fitis**, 2 **Putters** en 4 **Rietgorzen**.

Avond 1^e Paasdag 12/04. Windstilte is niet per definitie goed: 1 **Bokje**, 3 **Witte kwikstaarten**, 1 **Rietzanger** en 1 **Tjiftjaf**.

Op 15 april trap ik af met het CES seizoen: 17 soorten waaronder een vrouw **Fazant** en een vrouw **Beflijster** en natuurlijk onvermijdelijk **Blauwborst** en **Kneu** als nieuwe jaarsoorten.

Zaterdag 18/04 vroege ochtend: 1 **IJsvogel**, **Grote bonte specht** terug, 2 **Roodborsten**, 2 **Zwartkoppen** en 1 terug uit 2014, 1 **Tjiftjaf** en 1 **Vink**. Draaihals wilde kennelijk geen ring (evenals op 20/04)!

Corona 2

Wereldwijd sluiten landen hun grenzen om verspreiding van het corona virus te voorkomen. De hele toeristenindustrie ligt op zijn gat, vliegtuigen staan geparkeerd op Schiphol en de lucht is lang niet meer zo schoon geweest. Omdat we ook in Nederland de zaak nog niet onder controle hebben, moeten mensen zoveel mogelijk thuisblijven en zullen scholen op zijn vroegst pas weer na de meivakantie opengaan. Het biedt mij zo nu en dan een onvoorziene extra vang mogelijkheid. Inmiddels overheerst al geruime tijd oostenwind en heeft het al even lang nauwelijks geregend. In april 7 x gevangen: 1 **Sperwer**, 3 **Pimpelmezen**, 12 **Koolmezen**, 13 **Tjiftjaffen**, 1 **Fitis**, 1 **Rietzanger**, 1 **Vuurgoudhaan**, 9 **Zwartkoppen**, 2 **Winterkoningen**, 3 **Merels**, 8 **Roodborsten**, 1 **Heggenmus**, 2 **Vinken** en 3 **Groenlingen** en 86 vogels terug, 28 vogels met teken. Op 1 april de eerste **Zwartkop**, geringd in juli 2017, 8 april **Zwartkop** met PARIS ring en 1 uit juli 2014. 11 April **Fitis** uit 2019 uit Laaxum en vroeg gestopt wegens "Paasdrukke". Ik heb al een crossmotor, fiets en diverse wandelaars dwars over het ringveldje gehad.

Het is natuurlijk goed te begrijpen, dat mensen de natuur in gaan als ze verder in hun vrijheid beperkt worden. Hier kun je gemakkelijk andere mensen ontlopen en daarmee kans op besmetting beperken. Maar houd je dan wel aan de regels van de terreinbeheerders!

Ook kan ik als geen ander begrijpen, dat mensen dan ontdekken, dat er geen toiletten zijn in het bos. Maar "trek dan wel even door" als je het achter een boompje gedaan hebt!

Het ringonderzoek heeft uiteindelijk niet veel te lijden onder de corona crisis. Juist omdat we met weinig mensen in contact komen, zijn de risico's beperkt.

Sperwer man 3 kj

Tijdens de vangpoging na nestkastcontrole nog 5 **Zwartkoppen**, alle vet!

Zaterdag 25 april CES 2 met Jeroen en Maurice; 14 soorten waaronder nieuw voor dit jaar **Kleine karekiet**, **Braamsluiper** en **Grasmus**. En verder nog 1 man **Roodborsttapuit** en 3 man **Blauwborst**. Bokje en Nachtegaal lieten zich niet vangen!

Als CES geweest is, kun je weer eens een avond vangen: 3 **Witte kwikstaarten**, 1 **Blauwborst**, 1 **Zwartkop** en 1 **Kneu**.

Koningsdag 27 april, 32 vogels nieuw, 10 terug: 1 vrouw **Gekraagde roodstaart**, 12 **Zwartkoppen**, eerste **Tuinfluiters** uit juli 2017, enige **Winterkoning** uit augustus 2015, 3 **Putters**, 3 **Vinken** en een **Bergeend** ontsnapt ☹. Zes vogels met teken!

29/04 Nog even gevangen: 1 **Heggenmus**, 1 **Tjiftjaf**, 1 **Braamsluiper**, 2 **Grasmussen**, 2 **Tuinfluiters** + 1 vreemde terug, 2 **Zwartkoppen** + 1 vreemde terug. Uurtje 30/04 levert weinig op.

In totaal bijna net zoveel vogels als vorig jaar april.

Foto boven: Wilde hyacinten beschermd tegen maaien; onder: resultaat, ondanks vraat van Haas.

Mei

De maand begint met CES 3 op 3 mei: 18 soorten, 16 vogels nieuw (**Groenlandse tapuit**, **Paapje**), 20 terug (**Nachtegaal**, **Tuinfluiters** en **Kleine karekiet** met BRUSSELS ring, al sinds 2016). De bulk bestond uit **Rietzangers**: 5 nieuw, 8 terug.

4 Mei niet, 5 mei wel vroeg, veel wind, amper de moeite: 1 **Winterkoning**, 1 **Grasmus**, 4 **Tuinfluiters**, 1 **Fitis** en 2 **Vinken** nieuw en 3 **Zwartkoppen**, 1 **Tjiftjaf** en 1 **Heggenmus** terug. Tijdens de nestkastcontrole de eerste **Pimpelmees** pulletjes.

8 Mei in de middag even luchten: alle 4 soorten **Sylvia's**, 1 **Rooborst** en 1 **Tjiftjaf**. Druk hier. Dus zaterdag liever naar de Voorboezem. Met Jeroen en Maurice: 1 **Blauwborst**, 1 **Paapje**, 2 **Rietzangers**, 1 **Kleine karekiet**, 4 **Grasmussen**, 1 **Tuinfluiters**, 2 **Zwartkoppen**, 2 **Fitissen**, 3 **Putters** en 1 **Kneu** geringd. IJsvogel vloog onder het net door!

Paapje vrouwtje (2 in 1 week!)

We hebben gisteren Arjans verjaardag al gevierd. 17 Mei CES 4 met de tweede **Groenlandse tapuit** in twee weken! Daarnaast een **Sprinkhaanzanger** met BRUSSELS ring en de eerste jonge vogel van dit jaar is een **Kneu**!

Paar uur, paar netten bij Leemans op 18 mei: van alles een beetje, man en vrouw **Vink** is leuk.

Hemelvaart 21/05, typische dag tussen trek en jonge vogels in: 8 vogels geringd, 5 **Zwartkoppen**!

Met nog 1 **Braamsluiper** op 25/05 hebben we er nu meer dan in heel 2019 en met 8 **Kleine karekieten** meer dan in mei 2019. Tweede jong is een **Tjiftjaf**.

Op 30 mei met Maurice een hele beste CES ronde 5 gedraaid met liefst 3 **Snorren**, 1 **Sprinkhaanzanger**, 1 **Spotvogel**, 1 nieuwe **Nachtegaal** en 14 **Kneutjes** (7 jongen).

Van veel soorten iets meer geringd dan vorig jaar mei. Verschil van ca 160 zit in de mezenpullen van de Sluitgatweg die er dit jaar niet bij zitten.

Snor

Nestkasten

Op 3 april de eerste nestkast controle. Immers, vorig jaar waren er op deze datum al eitjes. Nu 13/38 nestkasten met begin nest, 1 Pimpelmees vers en 1 Koolmees al wat langer dood. 16 april 11 kasten met eitjes, maximaal 6 (dus begonnen op 11/04). De eerste dag van de meivakantie, 22 april (waarin onze geplande reis naar Sicilië uiteraard niet doorgaat; zie kader Corona 2) doe ik de volgende nestkastcontrole. Nu 90% van de kasten bezet, eentje met 15 eitjes! 29/04: 2 nestkasten nog leeg, 2 overhoopgehaald (BOOMMARTER????!!!), 1 met wespennest (weggehaald), 7 Koolmees legfels van 10 eitjes, 1 Pimpelmees van 18 en 11 Koolmees + 3 Pimpelmees ringen gecontroleerd. Op 5 mei de eerste pulletjes. Op de camping vindt "partnerruil" plaats. Een Koolmees nest waar op 3 april al een dode Pimpelmees onder lag, is nu weer in gebruik door een Pimpelmees. De Koolmees uit deze kast is opnieuw begonnen in de kast die is opgehangen in de plaats van een neergestorte, verrotte kast. Wat er is gebeurd in de kast waarin we 8, een week later 8, en nog een week later 14 eitjes aantreffen, is nog raadselachtig. In de vliegenvanger kast lag een skeletje.....Pimpelmees. Als er op 11 mei al meerdere kasten met pulletjes zijn, ring ik op donderdag 14 mei de eerste serie van 41 Pimpelmees en 8 Koolmees pulletjes. Maandag meer. Terwijl in één van de "marterkasten" toch gewoon een Koolmees broedt, is een andere kast overhoop getrokken. De voorlaatste lege kast is nu ook bezet, de "wespenkast" nog steeds niet.

18/05: 8, 9, 10 Koolmezen, 6, 9, 17 (!) Pimpelmezen geringd.

Als ik de data van de eerste eitjes overzie, er soms meer dan een dag per ei zit tussen eerste en laatste ei, er vaak verschil zit in leeftijd tussen jongen binnen een broedsel en er soms verrassend laat begonnen is en verrassend vroeg al pullen zijn, dan is het overduidelijk: regelmatig is er stagnatie geweest tijdens de eileg en regelmatig wordt al begonnen met broeden, voordat legfels compleet zijn.

Bij Leemans twee nestkasten waaruit eieren ontbreken, langs het pad waar ze vorig jaar gesloopt werden. Kwajongenswerk?! Eén kast met 10 dode Koolmees jongen. Daar had de landelijke werkgroep al op geattendeerd. In twee rondes 97 Koolmees en 11 Pimpelmees pullen geringd. Nog maar weinig te gaan!

Op 28/05 durf ik het niet aan om recent geringde mezen te controleren en haal ik vogels ook niet van (4) tweede broedsels. Nest met dode mezen blijkt incident. Uit alle andere kasten zijn de jongen goed uitgevlogen. Nog 4 nesten "eerste ronde" met "Dalton's"; kleinste pul vandaag te klein om te ringen > 30 mei 7, 7 Pimpelmees pullen en 10, 11 Koolmees pullen geringd.

Tweede broedsels: Pimpelmees 6 eitjes 2 jongen, Koolmees 6 > 4; 8 > 8; 5 eitjes verlaten.

Juni

2 Juni, avondje: 8 vogels geringd; 1 **Ijsvogel**, jonge **Witte kwikstaart** en 2 jonge **Merels**, Zoals gebruikelijk begin juni, de zesde in dit geval, jongen van **Roodborst** (3), **Zwartkop** (9) en **Tjiftjaf** (1). Bij CES 6 op 8 juni jongen van **Zwartkop**, **Rietzanger**, **Groenling**, **Putter** en **Kneu**. Leon heeft het nest van de Bruine kiekendief gecontroleerd: 4 jongen, nog niet ringbaar.

Avondje 10/06: 5 vogels, 5 x teken, 3 jonge **Roodborsten**. Op 12/06 eerste juv. **Winterkoning** en juv. **Heggenmus**.

Zondag 14/06 CES 7 met Maurice. NIET de Roodmus, die gisteren nog boven netbaan B zat te zingen. Wel de eerste **Ringmussen** van het jaar (3 juv.), man, vrouw en 2 juv. **Roodborsttapuiten**, 6 juv. **Rietzangers** en de eerste 2 juv. **Rietgorzen**.

Maandag rietstoppel die ik zondag had opgelopen, door huisarts uit mijn arm laten verwijderen. Vang dag verloren. Woensdag 1 les, vang dag verloren. Nog 2 **Pimpelmees** en 4 **Koolmees** pullen van 2^e broedsels geringd + 1 **Heggenmus**, 3 **Roodborsten** en 1 **Zwartkop**, alle jongen, alle met teken. Meteen op 20/06 CES 8. Gelukkig was Maurice er al op tijd; 57 vogels nieuw en 22 terug. Jongen van **Heggenmus**, **Nachtegaal**, **Blauwborst**, **Roodborsttapuit**, **Zanglijster**, **Rietzanger**, **Zwartkop**, **Tjiftjaf**, **Fitis**, **Pimpelmees**, **Groenling**, **Putter**, **Kneu** en **Rietgors**.

Toevallig dinsdag 23/06 tijd: 41 vogels geringd waarbij de eerste jongen van **Kleine karekiet**, **Braamsluiper**, **Koolmees** en in de "Week van de teek" 14 vogels met teken! Met een arm vol vogelzakjes + inhoud misstap op de trap. Dan kun je jezelf niet opvangen (vogels plat!), dus rare zwieper met de rug tegen de trapeuning > rib gebroken (weer..... ☹).

Na een week de laatste 8 **Koolmees** pullen geringd. Om de rug te testen, paar netten mee: 1 **Roodborst**, 2 **Zwartkoppen**, 1 **Tuinfluit** en 1 **Braamsluiper** geringd (1 uur, 27 m), alle jongen. Vanwege die rug/rib heeft het ringen een week stilgestaan en daardoor en door bijna geen tweede broedsels in de nestkasten, zijn er veel minder vogels geringd dan in juni vorig jaar, maar van een aantal soorten juist meer.

Juli

Alle tijd van de wereld en dan regen en of harde wind! Op 2, 6, 8, 10 juli telkens niet vroeg: 2 **Winterkoningen**, 3 **Heggenmussen**, 8 **Roodborsten**, 2 **Zanglijsters**, 2 **Rietzangers**, 1 **Bosrietzanger**, 3 **Kleine karkieten**, 1 **Tuinfluit**, 13 **Zwartkoppen**, 11 **Tjiftjaffen**, 4 **Fitissen**, 1 **Pimpelmees**, 4 **Koolmezen** en 1 **Vink** geringd; 20 vogels terug + 1 **Zwartkop** niet van ons en liefst 21 vogels met teken.

Op 11 juli op het nippertje CES 9 met Maurice: 102 vogels geringd en 18 terug. Superdag met hoogtepunten: 5 **Snorren** en 1 jonge **Koekoek**, met de hand gevangen. Dubbele cijfers voor **Rietzanger** (27), **Kleine karekiet** (29), **Zwartkop** (11) en **Rietgors** (10).

Zondag vindt Fred een nestje **Graspiepers** in de polder Waard-Nieuwland: 5 pullen geringd! De volgende zaterdag wordt het land gemaaid. Ik heb goede hoop dat de Graspiepers dan zijn uitgevlogen.

Koekoeksjong

Maandag 13/07 vogels wat beter verdeeld over de ochtend: 53 nieuw, 14 terug, 1 **Grote bonte specht**, 1 **IJsvogel** + 1 uit augustus 2019, 2 **Boomkruipers** en 1 **Grauwe vliegenvanger**. Na 16 vogels met teken waren de buisjes op! Woensdag minder vogels (36 geringd), maar net als je je afvraagt, of het nog wat wordt dit jaar met de **Tuinfluiters**, vang je er 6 en ook nog 19 **Zwartkoppen**. Zaterdag 18/07 solo CES 10 met beperkte net-opstelling: 51 vogels geringd, nog weer 1 **Snor**, 5 **Bosrietzangers**, 8 **Fitissen** en alleen **Kleine karekiet** in behoorlijk aantal, 16. Nu al hebben we meer vogels gevangen en terug dan in heel CES 2019..... en nog twee ronden te gaan! Maandag 20 juli, beetje zuinig maar wel weer 13 **Zwartkoppen** en 7 vogels met teken. Omdat er geen hulp is, zet ik 22/07 de helft van de CES netten op. 3 **Blauwborsten** is zonder meer leuk, 11 **Zwartkoppen** veel voor hier. De meeste jongen krijgen al hun definitieve kleur petje. 23/07 de tweede helft met 8 **Fitissen**. Achteraf had het misschien wel op één ochtend gelukt.

Augustus

Na een "weekje weg in eigen land" en natuurlijk eerst de katten weer ophalen, begint het te regenen! In de middag naar Leemans, netbanen vrij snoeien en een paar netten open vanwege meer regendreiging: 1 **Roodborst**, 1 **Zanglijster**, 4 **Braamsluipers**, 2 **Tuinfluiters** en 9 **Zwartkoppen**; is niet verkeerd.

CES 12 op 4 augustus: 33 vogels geringd en dat is uitzonderlijk zuinig. Wel 2 **Witte kwikstaarten**, 2 **Blauwborsten** en de tiende **Snor** dit jaar.

Tijdens de hittegolf vooral vroeg stoppen. 07/08: 3 **Merels**, 4 **Zanglijsters**, alle met teken, 2 **Braamsluipers**, 3 **Tuinfluiters**, 7 **Zwartkoppen** en ook die ene **Grasmus** gaat het seizoen voor deze soort niet meer redden. Soort CES 13 op 10/08, later gestart, eerder gestopt en maar 97/133 m netten. Toch anderhalf keer zoveel vogels als bij CES 12: 6 **Rietzangers**, 4 **Bosrietzangers**, 21 **Kleine karekieten**, 4 **Tjiftjaffen**, liefst 8 **Fitissen**, 1 **Pimpelmees**, 1 **Koolmees**, 1 **Groenling** en 2 **Rietgorzen**.

Woensdag 12/08, nog steeds max 30+ graden op de thermometer: 20 nieuw, 14 terug, 2

Boomkruipers als meest opvallende vangst.

Na hittegolf en flink onweer en regen een zuinige ochtend 14/08: 8 vogels geringd. Ook 17/08 na onweer en regen. Riet plat en nat; geen prettig vooruitzicht voor de boezem, dus toch maar weer naar Leemans. Toch nog 1 **IJsvogel** en **Braamsluipers** (1) en **Roodborsten** (2) gaan maar door.

Dinsdag 18 augustus, toch weer nevel en kleddernat riet. Met beperkte net-opstelling 1 **Blauwborst**, 2 **Rietzangers**, 10 **Kleine karekieten**, 1 **Fitis**, 1 **Rietgors**..... Okee.

20, 23 en 24 Augustus paar uur bij Leemans: 1 **IJsvogel**, 5 **Roodborsten**, 1 **Blauwborst**, 1 **Zanglijster**, 1 **Merel**, 3 **Tuinfluiters** en 10 **Zwartkoppen** geringd. Bescheiden!

Op 27 augustus naar de Voorboezem onder ideale omstandigheden (stilte na de storm!): 49 vogels, 14 soorten geringd, 1 **IJsvogel**, 1 **Blauwborst**, 1 **Rietzanger**, 16 **Kleine karekieten**, 2 **Braamsluipers**, 4 **Tuinfluiters**, 7 **Zwartkoppen** en eentje terug met PARIS ring, 7 **Tjiftjaffen**, 1 **Fitis**, 1 **Grauwe vliegenvanger**, 3 **Pimpelmezen**, 2 **Vinken**, 1 **Groenling** en 2 **Rietgorzen**.

De maand eindigt met 4 **Winterkoningen** (!), 9 **Roodborsten**, 10 **Zwartkoppen** en pas de tweede **Appelvink** dit jaar.

September

Meteen 1 september netten opgezet voor de volgende dag. Als er wat zwaluwen rondvliegen, maar even geluid opgezet. 42 **Boerenzwaluwen**, 2 **Oeverzwaluwen** en als bonus nog 1 **Gekraagde roodstaart**! Volgende dag: 1 **Grote bonte specht**, 3 **IJsvogels**, nog 1 **Gekraagde roodstaart**, 1 **Snor**, 12 **Kleine karekieten**, 1 **Braamsluiper**, 6 **Tjiftjaffen**, 1 **Fitis** en de **Grauwe vliegenvanger** van vorige week terug (op een totaal van 48 vogels).

Voorlopig laatste gelegenheid om te vangen, 04/09 (dan week vakantie): 5 **Roodborsten** en 10 terug!, 6 **Kleine karekieten**, maar 2 **Zwartkoppen** en 1 **Boomkruiper**.

Na week Denemarken (Zwarte mezen onderweg?) 14/09 eerst ganzen tellen, dan katten uit pension halen, dan toch nog maar paar uurtjes meepakken: 2 **Merels**, 1 **Kleine karekiet**, 8 **Zwartkoppen** (vet!). Na afloop nog even linten geplaatst bij de loopplanken in de boezem.

Volgende ochtend mist (niet naar de boezem met nat riet). Bij Leemans 4 **Roodborsten**, 1 **Rietzanger**, 2 **Kleine karekieten**, 4 **Tjiftjaffen** (geluid!), 1 **Fitis**, 3 **Zwartkoppen** (ondanks geluid!!!) en 4 **Huismussen**. Telkens een paar mezen. Op een mooie avond nog 1 **Boerenzwaluw** (en 5 **Kleine karekieten**, 1 **Tjiftjaf** en 1 **Rietgors**).

17 September: met NO 5 kan ik net zo goed thuisblijven, maar toch nog de elfde **IJsvogel** van dit jaar. Ook de achttiende teveel wind. Dan maar beginnen met snoeien in de boezem. Paar netjes, 10 vogels waarbij 2 **Kleine barsijzen** en 2 **Rietgorzen**.

Dinsdag 22 september, eerste dag van de herfst met bijna zomerweer: 1 **Winterkoning**, 3 **Roodborsten**, 2 **Zwartkoppen**, 1 **Tjiftjaf** en 2 **Koolmezen**. Zuinig.

Misschien laatste mooie dag, woensdag 23/09: juist in Den Oever vroeg regen! Dan maar weer snoeien + netten: 2 **IJsvogels**, 5 **Tjiftjaffen**, 4 **Rietgorzen** en verder geen rietvogels meer. De omslag naar wisselvallig weer levert toch nog een best aardige donderdag ochtend op: 20 vogels geringd waaronder 4 **Zanglijsters**, alle met teken en een **Vink** terug uit september 2013!

Kleine barmsijs

Maandag 28 september: onderweg in de schemering ritselt het van de vogels in de koplampen van de auto. Ik rijd er speciaal wat langzamer voor. Bij Leemans: 3 **Heggenmussen**, 14 **Roodborsten** en maar 1 **Merel** en 1 **Zanglijster**. De eerste **Vuurgoudhaan** en 3 **Goudhaantjes**. Bladkoning verdween snel door de boomtoppen, zonder ring! De overstap naar de boezem leverde in een paar uur in een paar netten 3 **Heggenmussen**, 5 **Roodborsten**, 2 **Kleine karekieten**, 2 **Fitissen**, 5 **Tjiftjaffen** en 5 **Rietgorzen** op. Hier deden de Kepen en Barmsijsen niet mee. In totaal 55 vogels geringd.

Johan (SBB) heeft het maaien op het veldje afgemaakt. Ik haal dinsdag een hark en vork om het maaisel af te voeren. Het vangen in beperkte net-opstelling gaat echter zo lekker, dat van harken weinig terecht komt: 1 **IJsvogel**, 1 **Gekraagde roodstaart** en natuurlijk nog wat **Heggenmussen**, **Roodborsten**, **Tjiftjaffen**, **Zwartkoppen** en 3 **Goudhaantjes**.

Met misschien voorlopig wel de laatste mooie dag (30/09) nog eenmaal naar de boezem: 15 soorten, 49 vogels nieuw geringd en een Tjiftjaf terug, niet van mij; 2 **IJsvogels**, 1 **Boerenwaluw**, 1 **Witte kwikstaart**, 1 **Gekraagde roodstaart**, 3 **Kleine karekieten**, 1 **Fitis**, 4 **Kleine barmsijsen** en 15 **Rietgorzen** zijn bijzonder (voor deze tijd van het jaar).

Zo heeft deze septembermaand bijna tweemaal zoveel vogels opgeleverd als september vorig jaar, ondanks 10 dagen vakantie stop.

Oktober

Op 2 oktober al weer de 16^e **IJsvogel** dit jaar (eerder tweemaal 13 in een jaar).

Voorafgaande aan overleg met SBB vrijwilligers 05/10 nog een paar uur geharkt met natuurlijk een paar netten open: 10 **Koolmezen** en de eerste **Sijs** dit jaar. 6 Oktober tussen regen (gisteren 40 mm!) en nog meer regen: 9 vogels geringd waarbij 2 **Vuurgoudhaantjes**.

Het wil maar niet langdurig droog worden. Woensdag na 20 vogels in de Voorboezem (eerste de beste was weer een **IJsvogel**!) toch weer regen. Na de regen kwam de wind en ben ik "gevlucht" naar het bos. Nog wat "kruimels". Vrijdag "wegens nat riet" meteen naar het bos: 20 vogels en alweer 1 **IJsvogel**! Nu wat meer tijd voor maaisel afvoeren. Er is nog genoeg werk te doen!

Als ik op zaterdag 10 oktober bij VRS De Haar de zoönose cursus volg, gaat er amper een vang dag verloren; "thuis" ziet de weersvoorspelling er slecht uit. We krijgen spullen mee om vogels te kunnen bemonsteren voor virologisch onderzoek.

Maandag 12/10: 8 **Goudhaantjes** en 4 **Zanglijsters**. Voor de rest bijna niets, zeker als de aanwezige Bladkoning(-en) geen ring wil(-len).

Na misschien wel meer waarnemingen in het Wierhaven gebied dan ooit, mocht ik op 13/10 (eindelijk) ook een **Bladkoning** ringen. Woensdag na werk aan de Oeverwal wand 5 **Goudhaantjes** en 2 **Staatmezen** (voor het eerst weer sinds april) en verder veel teveel wind en blad in de netten.

Donderdag met Maurice voor het eerst drie zoönose monsters genomen. Valt nog niet mee! Blijven oefenen. Intussen 9 **Goudhaantjes**, nog 1 **Tjiftjaf**, 1 **Zwartkop**. Erg zuinig in vergelijking met andere vangplekken.

Zaterdag topdag met 109 vogels geringd en 41 terug: 66 **Goudhaantjes (!)**, 33 **Koolmezen**, 16 **Roodborsten** en ook nog 1 **Cetti's zanger**, 2 **Vuurgoudhaantjes** en 3 **Koperwieken** en 5 **Zwartkoppen**.

Cetti's zanger

Maandag 19/10: 44 nieuw, 22 terug, dus wat tijd voor klussen. Weer 1 **IJsvogel** en alleen **Goudhaan** (19) in de dubbele cijfers. Dagelijks wel **Koolmezen** die als pullus geringd zijn, ook uit 2018 en 2019 en vrouwtjes die voor het laatst in de nestkast werden gecontroleerd.

Dinsdag is het afvoeren van maaisel afgerond en heb ik de gereedschappen terug gebracht.

Na regenachtige woensdag eindigend met storm, donderdag weer gevangen. Onder 51 geringde vogels de twintigste **IJsvogel** en onder 25 terugvangsten een **Vuurgoudhaan** uit november 2019.

23 Oktober: mist! Na de middag naar de Voorboezem om te snoeien. Dat loopt anders. De loopplank is bij het machinaal schonen van de sloot vernield, ondanks de roodwitte linten (niet voor de eerste keer!). Twee netten in de tuin: 6 **Merels**, 2 **Zwartkoppen**, geen Kepen, geen Kleine barmstijzen, ondanks geluid.

Zaterdag 24/10 weer een best aardige dag: 35 vogels geringd, toch nog 11 **Goudhaantjes** en 4 **Zwartkoppen**, ook 3 **Vuurgoudhaantjes** en 4 **Vinken**.

Maandags opnieuw veel blad in de netten. Meer terug (40) dan nieuw geringd (37). **Ijsvogels** (1) en **Goudhaantjes** gaan maar door (+7) en elke keer ook wel een paar **Vuurgoudhaantjes** en **Vinken**.

Tussen regen en nog meer regen dinsdag even er uit: 1 **Grote bonte specht** en 1 **Ekster**! En vooral wat gesnoeid.

In een periode met nogal wat regen en veel wind, 29/10 een relatief rustige ochtend: 48 vogels geringd, 26 terug, weer 1 **Ijsvogel**, 6 **Merels**, 4 **Koperwieken**, 8 **Zwartkoppen**, 6 **Staartmezen** en natuurlijk nog wat "haantjes" en mezen. En 10 vogels met teken!

Zaterdag 31/10 nog maar eens 9 **Goudhaantjes**, **Zwartkoppen** vallen ineens helemaal stil (nog maar 1) en **Boomkruiper** was al weer een tijdje geleden.

Week meer tijd gehad dan vorig jaar, nipt meer vogels geringd dan toen (>500!).

Corona 3

In de zomer dacht iedereen, dat we er wel vanaf waren. Nooit is het virus echter weg geweest en nadat veel mensen weer op vakantie gegaan zijn, ook naar plekken, waar de situatie niet onder controle was, werd het weer door heel Europa verspreid, vooral door jongeren. Die worden er veel minder ziek van en lijken veelal onverschillig (illegale feestjes en andere samenscholingen).

Veel theaters en horeca gelegenheden doen enorm hun best om veilig hun klanten te kunnen bedienen. Terwijl mijn officiële afscheid van het onderwijs op 21 september keurig geregeld is, zien we aan de overkant van de straat dat mensen "bovenop elkaar" zitten. Een week later worden daar handhavers onheus behandeld en wordt de zaak door de burgemeester gesloten. Het haalt zelfs de landelijke pers.

In Nederland werd verondersteld, dat de bevolking discipline genoeg had om zich weer aan o.a. de 1,5 m afstand te houden. Er leek zelfs een beweging "Ik doe niet meer mee" op gang te komen, waar mensen de problemen ontkenden en bereid waren de maatregelen te boycotten!

Toen de aantallen besmettingen met corona weer opliepen en er dringend geadviseerd werd om in publieke ruimtes mondkapjes te dragen, hield nog niet de helft van de mensen zich hieraan, het meest duidelijk in de supermarkt! Maar, met plaatsvervangende schaamte, moet ik vaststellen, dat ook een collega ringer zich niet aan de richtlijnen van het Vogeltrekstation houdt en toch een excursie organiseert.

De liberale aanpak van de overheid is te vrijblijvend. Onvermijdelijk worden per 14 oktober dan weer strengere maatregelen ingesteld, vooral gericht op minder verplaatsingen van mensen, zodat er minder onderlinge contacten ontstaan. Uiterst pijnlijk voor al die bedrijven en verenigingen die ontzettend hun best hebben gedaan om van alles corona-proof te organiseren.

De stemming lijkt eerder: "hoe kunnen we de regels ontduiken" dan "hoe krijgen we het virus onder controle". Aan de steiger beneden de sluis bij Leemans ligt een "zuipschuit" waar vanaf eind oktober elk weekend een "schijt aan corona feestje" wordt gehouden.

Mijn inschatting is, dat het nog wel eens flink uit de hand kan gaan lopen.

Het voordeel van ons ringwerk en bijbehorende onderhoudswerkzaamheden is, dat we dit individueel kunnen uitvoeren, zonder contacten met andere mensen en dus met gering risico op besmetting.

November

Op 3 november begint de maand voortvarend: 60 vogels geringd waaronder 17 **Goudhaantjes**, 3 **Vuurgoudhaantjes**, 2 **Ringmussen**, 4 **Sijzen** en natuurlijk veel mezen (10 **Pimpelmees**, 14 **Koolmees**), en evengoed ook nog 41 terug, inclusief een Goudhaan uit de Stroeërkoog. 5 November ongeveer de helft met **Cetti's zanger**, **Boomkruiper** en 8 **Goudhaantjes** als blikvangers. Die **Merel** vrouw, wintergast sinds november 2014, keert elk jaar voor half november weer terug! **Goudhaan** vrouw uit oktober vorig jaar terug. Ook op 8 november een **Cetti's zanger** en voor het eerst sinds lang weer eens **Zwarte mezen** (5). Verder idioot druk op zondag.

Maandag veel rustiger. Onderweg heel veel Merels en lijsters in de koplampen. Nu 34 vogels geringd, Al weer een **Cetti's zanger** en lang niet zoveel mezen als aan gene zijde van de Afsluitdijk.

Winterkoning terug uit 2015 en 3 **Koolmezen** die gisteren of eergisteren nog in Den Oever zaten, zijn vandaag weer present bij Leemans. Dinsdag mist! Of toch niet? Laat op pad en dan toch mist in de polder. 's Middags maar een handvol vogels, 200ste **Goudhaan**, wel 16 terug.

Vanwege regen op 12/11 laat van start. "Haantjes" druppelen nog wat na. Hoogtepunt was een **Pimpelmees** met STOCKHOLM ring. Ook 14/11 meer terug dan nieuw. Keerpunt van het seizoen?

Maandag de 16^e is verrassend aardig: 2 **Zwartkoppen**, 2 **Tjiftjaffen**, 2 **Staarmezen**, 2 **Zwarte mezen** en liefst 5 **Huismussen** op een totaal van 25 geringde vogels en ook nog 35 terug. DIT lijkt de uitzondering; twee dagen later nog maar 9 vogels te ringen en 10 terug. Vrijdag 20/11 snoeien van bosje bij CES net R afgemaakt. Intussen nog paar netjes en liefst 7 **Rietgorzen** gevangen!

Paar uurtjes op zondagmiddag (eigenlijk te "corona-druk") leveren nog 3 **Zwartkoppen** op! Maandag handvol vogels van zondag terug, 1 **Zwarte mees**, 2 **Vinken**, 3 **Goudhaantjes**, 4 **Merels**, 5 **Staartmezen**. Best leuk.

25/11 Net in tuin: 2 **Pimpelmezen**, 1 **Koolmees**, 4 **Huismussen**. Daags erna geen zon, geen wind en toch aantal netten vogel-loos. Onder 7 geringde vogels toch nog 1 **Zwartkop** en 1 **Tjiftjaf**.

Zaterdag nog eens in de tuin: 1 **Pimpelmees** en 3 **Huismussen** + 2 terug.

Zondag bij Leemans weer idioot druk vooral met crossfietzers. Na 1 **Merel** in twee uur, overstap naar de Voorboezem: 19 **Merels** en nog meer mogelijk in twee netjes in de tuin!

De dag erna nog maar 6 **Merels**, maar nu wel 1 **Kramsvogel** (eerste dit jaar) en 1 **Zwartkop**.

Met wat meer uren vangen maar nipt minder vogels geringd dan vorig jaar november (goede maand). Inmiddels ook voor de 400ste keer teken bij vogels verwijderd dit jaar.

Kramsvogel

December

Op 1 en 2 december telkens een paar uren, zowel bij Leemans als in de Voorboezem, niet veel vogels, wel leuke soorten: nog wel 10 **Merels** en verder **Zanglijster**, 2 **Tjiftjaffen**, **Goudhaan**, **Vuurgoudhaan**. Die waren er deze maand vorig jaar niet.

Zaterdag 05/12 weer niet veel vogels maar 1 **IJsvogel** en 2 **Appelvinken** zijn zeer de moeite.

Zondag in eigen tuin 1 **Merel** en 3 **Koolmezen**. Huismussen laten zich niet (meer) foppen.

Dinsdag, net als zaterdag, best de moeite met 5 **Merels**, 1 **Tjiftjaf** en 3 **Ringmussen**.

Komende dagen regen voorspeld, dus 10/12 nog maar eens proberen: 7 vogels te ringen, 28 terug.

Gelukkig is er altijd wel (snoei-)werk. Na opruimen zat er nog een Zwartkop zonder ring!

Met nog een **Huismus** onder 4 geringde vogels in eigen tuin vestigen we ook een nieuw jaarrecord voor deze soort.

Maandag 14/12: er zit geen beweging meer in de vogels. 1 **Pimpelmees**, 2 **Koolmezen** en 1 **Merel** te ringen, 23 vogels terug en tot besluit een (dé) overvliegende Zwarte wouw.

Corona 4

Wereldwijd staat de teller van aan covid-19 overleden mensen reeds op meer dan 1,5 miljoen. Al ruim een week dagelijks meer besmette mensen in Nederland tot weer meer dan 10.000 per dag.

Zondag 13 december spoedberaad van de regering. Maandag spreekt de premier de bevolking toe: strenge maatregelen per onmiddellijke ingang, zelfs strenger dan in het voorjaar.

Ik had die dinsdag een afspraak bij de kapper, maar blijf nu met een "coup-corona" zitten!

En opnieuw: iedereen probeert nog snel de grenzen op te zoeken of er zelfs overheen te gaan, terwijl nadrukkelijk de bedoeling is, zoveel mogelijk contacten te vermijden. Nederland besluit om alle landen van de wereld op "code oranje" te zetten, waar je dan alleen naartoe mag reizen als daar een dringende noodzaak voor is.

Iedereen moppert: het testen is niet op orde, het vaccin kan nooit veilig zijn als het zo snel is ontwikkeld, we mogen geen (wintersport-)vakantie plannen tot half maart, het beleid is inconsequent, wat kost dit allemaal..... en ga zo maar door.

En altijd kijken naar die ander. Als iedereen nu eens gewoon in de spiegel kijkt en bedenkt, wat je er zelf aan kunt doen om erger te voorkomen? Oplossingen verzinnen, dat was toch de beste overlevingsstrategie van de mens?

Nu ineens willen mensen zich wel laten inenten, zodra het vaccin beschikbaar is. Vanaf 8 januari eerst de medewerkers in de zorg en daarna de meest kwetsbare mensen.

Wij zeggen de visites voor de Kerstdagen af, zeker omdat eigenlijk bij alle gezinnen uit de familie wel iemand uit een kwetsbare groep rondloopt.

Het woord van het jaar 2020 is geworden: **anderhalvemetersamenleving**.

Zoals de premier sporten in je eentje juist aanmoedigt, levert alleen vogels tellen of vangen natuurlijk ook geen contact op, Dat is best uit te houden.

En verder van alles even niet.

Vijf vangpogingen op drie verschillende vangplekken, thuis, bij Wierdsma of bij Leemans leveren per keer twee te ringen vogels op. Winterdip????!!!

Weekend 19-21 december vangt Leon in eigen tuin 16 mezen met een ring van mij.

Is vanaf Kerst de nieuwe normaal nog 1 vogel per keer ringen? Er zit geen beweging meer in de vogels.

Toch op 29/12 bij de voertafels zomaar 2 **Pimpelmezen** en 3 **Vinken** en meer mogelijk als ik alle netten tot donker zou hebben laten staan.

Ook dit jaar in december nog geen 100 vogels geringd.

Corona 5

Terwijl ik het jaarverslag aan het schrijven ben, is de situatie opnieuw veranderd.

In Engeland blijkt het corona virus gemuteerd te zijn (zeer gangbaar bij virussen) in een veel besmettelijker variant. Zowel in Engeland als in Ierland heeft men de maatregelen tijdelijk versoepeld om met familie Kerst te kunnen vieren. Tegelijkertijd willen zoveel mogelijk mensen van het eiland af en staan er honderden vrachtwagens voor de ferry bij Dover vanwege de te verwachten strengere controles bij de grens na de Brexit op 1 januari.

Bij elkaar het best denkbare recept om de pandemie nog eens een flinke slinger te geven. En dat gebeurt dus ook. Nadat dit al in een aantal buurlanden ingesteld was, moeten we ons eind januari ook in Nederland aan een avondklok houden: tussen 21:00 en 05:00 uur mag je niet zonder goede reden meer de straat op.

Gelukkig hoeven we voor het ringonderzoek in deze tijd van het jaar niet tot zo laat en nog niet vanaf zo vroeg de netten open te hebben staan.

Nederland blijft intussen een uitermate rommelig beleid voeren en is het laatste land in Europa, dat start met vaccineren. Als dan de levering van een vaccin vertraging oploopt, weet ik, dat ik als 60+ er voorlopig nog niet aan de beurt kom. Maar laat ik me gelukkig prijzen dat ik niet vanwege een onderliggende ziekte al een prik heb hoeven te halen.

In de VS moedigt de scheidende president zijn aanhangers aan om het Capitool te bestormen! Ik maak me sterk, dat in ons land veel jongeren dit als voorbeeld hebben gezien om ook hier in grote steden na 21 uur te gaan rellen en plunderen!!! Beschamend.

Als de maatregelen hierbij blijven, kunnen we nog steeds, in elk geval wel solo, ringwerk blijven doen, want je bent buiten en kunt zonder menselijke contacten wel blijven vangen. Maar voordat we weer normaal met elkaar kunnen omgaan, zal nog wel minimaal een halfjaar duren en mogelijk langer!

Corona virus

Opmerkelijk

Tot 2020 waren er in 2 van de 22 jaren van ons ringonderzoek 13 **IJsvogels** geringd (2016, '17). Dit jaar ging de teller tot 23. De provinciale coördinator had ook nog nooit zoveel broedgevallen uit ons gebied doorgegeven gekregen als nu.

In dezelfde periode hadden we 8 maal een **Snor** in handen gehad. Met één en misschien zelfs wel twee broedparen konden we er nu 11 ringen, meer dan een verdubbeling dus. In onze vaste kern voor deze soort, de Dijkgatsweide (1,5 km oost), leken er niet meer dan in andere jaren (1 of 2).

De **Groenlandse tapuit**, in alles groter dan onze "eigen" Tapuiten, was niet nieuw: vier maal eerder eentje tussen 1998 en 2019. Dit jaar mochten we er twee ringen, beide binnen het CES project! Voor zowel IJsvogel als voor Cetti's zanger wordt verondersteld, dat ze goed gedijen bij zachte winters. In oktober en november ringden we 4 **Cetti's zangers**, tot en met 2019 drie en 1 reeds elders geringde. Ik wil best meegaan in deze veronderstelling. Voor Heggenmus en Winterkoning, zou de redenering van zachte winters ook gelden, maar deze soorten vang ik al een aantal jaren (ruim) onder het langjarige gemiddelde.

De herfst trek leverde ons 217 **Goudhaantjes** op, maar nipt minder dan in record jaar 2016, toen het er 245 waren. De record dag, 17 oktober, met 66 gevangen Goudhaantjes, was wel dit jaar. Aantallen van rond of boven de 100 zijn een verschijnsel van de laatste jaren (naast genoemde jaren ook 2015, '18, '19). Meer dan 50 Vuurgoudhaantjes (2005, '09) hebben we in het laatste decennium juist niet meer meegemaakt (2020: 35).

Van de **Braamsluiper** werden er 33 geringd. Vanaf 2011 waren het er voor het eerst meer dan 20, sindsdien kwam dat wel vaker voor. Meer dan 30 is echter een nieuwe mijlpaal.

Stiekem is de **Tijftjaf** ook aan een record jaar bezig: 140 geringd. De laatste jaren hebben de aantallen wel vaker boven de 100 gelegen (2014 al eens 131), maar ook hier lijkt 100+ structureel.

Even stiekem gaat de **Huismus** in november over het vorige hoogste jaartotaal heen: 26, was 23.

Ook opmerkelijk: maar eenmaal eerder zijn bij zoveel vogels teken verwijderd, 429 tegen 434 in 2015. Geen enkel ander jaar kwam hierbij in de buurt. Het totaal aantal teken bedroeg 1665 (1691 in 2015). Ook deze aantallen liggen ver boven die in andere jaren.

Netbaan R na snoeien van wilg

Teken 2020

Ook in dit jaar zijn weer consequent teken verwijderd bij gevangen vogels. Tot aan 2020 werden de teken naar de "Tickbusters" van de Faculteit Diergeneeskunde van de Universiteit Utrecht verstuurd. Nu gaan ze naar TBD International bv waar prof. Jongejan aan het hoofd staat, die ook de Tickbusters leidde.

Het enige dat nu nog met de teken gedaan wordt, is determineren. Als ga zoeken op de website, lijkt het net, alsof ik daar belang bij zou hebben. Ik ben er altijd van uit gegaan, dat ik met het aanleveren van teken, gevonden bij wilde vogels, een bijdrage kon leveren aan onderzoek ten behoeve van de volksgezondheid. Nu "mijn" teken niet meer worden onderzocht op pathogenen, lijkt die bijdrage een stuk minder waardevol.

Voortaan wil ik vogels met teken gaan selecteren voor het zoönose onderzoek van de Erasmus Universiteit. Bij dergelijke vogels wordt dan een keel swab afgenomen (vergelijkbaar met de corona test!) en er wordt een druppeltje bloed afgenomen. Die selectie draagt dan tenminste wel weer bij aan onderzoek t.b.v. de volksgezondheid.

Hieronder is een overzicht gegeven van de resultaten van 2020. Maar in één jaar eerder (2015) zijn bij een vergelijkbaar aantal vogels nog meer teken aangetroffen (zie Jaarverslag 2019).

2020 Maand	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Σ
Soort													
Winterkoning						2/13	3/4	1/1					6/18
Heggenmus			3/9	3/10	1/4	6/41	4/33	1/7		2/4			20/108
Roodborst			3/4	4/9		11/51	13/84	6/39	9/28	1/4			47/219
Gekraagde roodstaart				1/1					1/4				2/5
Roodb.tapuit						1/1							1/1
Merel	11/15	6/24	8/45	8/62	5/51	8/111	4/43	8/59	4/14	13/42	20/63	12/45	107/574
Zanglijster			1/2	2/>10	1/10	3/34	3/53	6/50	4/12	2/3	1/6	1/3	24/183
Koperwiek	1/2									1/2			2/4
Braamsluiper						1/1							1/1
Grasmus					2/3	1/1							3/4
Zwartkop				1/1	1/1	15/49	14/22			2/3			33/76
Bosrietzanger						1/1	1/1						2/2
Pimpelmees											2/2		2/2
Koolmees	3/4	6/14	75/ 193	24/42			11/84	5/8	3/4	19/30	25/45	1/1	172/425
Boomkruiper									1/2				1/2
Vink		1/1	1/1		1/3	1/10	1/10						5/25
Kneu					1/1								1/1
<i>mens</i>					1	7	4	1	1	1			15
Totaal 2020	15/ 21	13/ 39	91/ 254	43/ 135	12/ 73	50/ 313	54/ 338	27/ 164	22/ 65	40/ 88	48/ 116	14/ 49	429/ 1665

Soorten vogels met teken en aantallen teken per vogelsoort.

Eerste getal: aantal vogels, tweede getal: aantal teken.

Vanaf april zijn niet bij alle vogels teken verwijderd. Vrouwtjes die duidelijk aan het broeden waren, zijn onder frisse of juist warme weersomstandigheden meteen weer losgelaten.

Vanaf oktober wordt een deel van de teken, verwijderd bij vogels die ook bemonsterd worden voor zoönose onderzoek, meegestuurd naar Erasmus Universiteit Rotterdam.

Nestkasten 2020

In het kader (zie Jaaroverzicht, mei) zijn al enkele zaken besproken. Hier volgt een overzicht.

In beide terreinen is één kast niet bezet geweest, bij Leemans is de kast, waarin al een nestje zat en die “gekraakt” werd door een wesp of hommelm, daarna niet meer gebruikt door een mees.

Serie	Soort	1 ^e broedsel				2 ^e broedsel			
		Aantal	Eitjes	Jongen	Jongen uit	Aantal	Eitjes	Jongen	Jongen uit
C	Koolmees	13	118	88	86	4	30	22	22
	Pimpelmees	5	58	52	52	3	20	16	16
L	Koolmees	12	111	73	68	1	5	0	0
	Pimpelmees	4	45	43	43	-	-	-	-

Resultaten nestkastcontroles C "Camping" en L "Leemans" 2020

De eerste eitjes van Koolmezen werden gelegd op 14/04 (Camping) en 15/04 (Leemans); gemiddeld resp. 21/04 en 25/04. Eerste Pimpelmezen op beide plekken 11/04, gemiddeld 13/4 (C) en 16/04 (L). Dat is laat in vergelijking met eerdere jaren. Op 30 maart staat in het ringerslogboek: “Het is de hele winter niet zo koud geweest als deze weken”. Ook in april komt de temperatuur zelden boven 20 °C. Het is langdurig zeer droog. Geen wonder dat de vogels niet vroeg beginnen met broeden.

Juist wanneer er in het Sovon nieuws nr. 3 in september 2020 een artikel staat, waarin wordt aangegeven, dat legsels van mezen steeds kleiner worden in de loop van de jaren, gemiddeld 8,5 eitjes voor Koolmezen en 10 voor Pimpelmezen, liggen in ons onderzoek de gemiddelden op ruim 9 eitjes voor Koolmees en ruim 11 voor Pimpelmees (zie tabel hierboven).

Ook niet verwonderlijk is, dat bij een late start van het broedseizoen, er amper nog tijd is voor tweede broedsels. Eén “stoere” Koolmees vrouw heeft het gepresteerd om 10 jongen bij het eerste broedsel groot te brengen en nog eens 8 bij het tweede.

Sterfte op grotere schaal van complete broedsels, waarvoor landelijk gevreesd werd, is bij ons niet voorgekomen. Wel opvallend was, dat het ene geval vlak achter de woningen bij Leemans, uiteindelijk niet op zichzelf leek te staan. Voor het huis mislukte een broedgeval in de eifase en de buurman meldde, dat ook bij hem in de tuin de jonge mezen dood in de kast lagen. Hij heeft in elk geval geen “middelen” gebruikt in de tuin tegen wat voor “ongedierte” dan ook.

Het heeft er alle schijn van, dat we incidenteel bezoek gehad hebben van een Boommarter. Enkele nesten waren overhoop gehaald en twee lijken hierdoor te zijn mislukt.

Voor flinke verschillen tussen aantallen eitjes en (uitgevlogen) jongen, zijn dus verschillende logische verklaringen. Er was geen “rupsenplaag” zoals vorig jaar, maar er moet voedsel genoeg geweest zijn om broedsels tot een goed einde te brengen. Immers, een aantal grote legsels heeft gewoon het maximale aantal jongen zien uitvliegen.

CES 2020

Terrein

Afgelopen winter zijn er geen ingrijpende veranderingen in het CES terrein geweest. Wel wordt de Voorboezem opnieuw ingericht. Er worden fraaie, houten hekken geplaatst, aan de polderkant worden waterbergingen gecreëerd en voor de waterhuishouding is er een nieuwe overloop gemaakt, vlak naast onze eerste loopplank. "Ons" gedeelte van de boezem is een stukje verbreed, waardoor het dammetje bij de netten S en T is komen te vervallen. We kunnen nu niet meer een rondje lopen langs de netten.

Buiten CES om, hadden we bij de Kaapweg tot vorig jaar, 2019, een vangplek op de slaapplek van Boerenzwaluwen. Het pad daarnaartoe is nu geblokkeerd door de waterberging, waardoor vangen hier onmogelijk geworden is.

Niet alleen door deze ingrepen is het beeld van de Voorboezem totaal gewijzigd, ook de plaatsing van windmolens in het naastgelegen bos en de aanleg van het zweefvliegveld aan de Hippolytushoeverweg, met juist in de weekends veel vliegbewegingen tot boven de boezem, zal de aanblik van het terrein definitief veranderen.

In de aanloop naar het CES seizoen ben ik enkele avonden gaan vangen en heb terloops wat snoeiwerk verricht om netbanen en looppaden vrij te houden. Er mag echter wel eens weer op grotere schaal ingegrepen worden, want het terrein "verbost" snel. De terreinbeheerder heeft al meer dan 15 jaar geen vinger naar het terrein uitgestoken.

Deze "verbossing" is tussen de Molenweg en de Stontelersluis effectief tegengegaan door maaiwerk in de voorafgaande twee winters. We zouden graag betrokken worden bij toekomstige ingrepen, zodat ons monitoring werk niet (opnieuw) verstoord wordt.

Het toenemende recreatieve gebruik van de Voorboezem door wandelaars, hengelaars (ook visstropers!) en tegenwoordig zelfs crossfietzers, heeft ertoe geleid, dat juist in dit terreindeel de Bruine kiekendief niet is teruggekeerd als broedvogel.

Het verdient aanbeveling in dit terreingedeelte doelbewust de Reuzenberenklauw te gaan bestrijden. Deze invasieve exoot gaat de vegetatie langzamerhand behoorlijk domineren. Om verdere verspreiding tegen te gaan, zouden de planten beter kunnen worden afgestoken, voordat deze gaan bloeien.

Waterpeil

De afspraak tussen Hoogheemraadschap en Staatbosbeheer (bron SBB) is, dat eind maart het waterpeil omhoog gaat, dat gedurende langere tijd in de zomer zo blijft en alleen in onderling overleg zullen daar wijzigingen in aangebracht worden.

In werkelijkheid staat dit jaar het water bij SBB aanvankelijk vrij hoog, is het in april nog iets hoger geworden, maar begin mei staat het ineens wel 20-30 cm lager. In plaats van door het water, moeten we door de modder langs de netten (heel zwaar ploeteren!). Eind mei, na een lange periode zonder regen, tref ik dan toch weer een veel hogere waterstand aan. Dat is een groot risico voor vogels, die hun nest vlak boven het waterpeil maken, zoals Blauwborst en Rietgors. Je moet er niet aan denken, dat er in deze periode ook nog eens stortbuien geweest zouden zijn! De Bruine kiekendief heeft de peilwisselingen goed doorstaan: begin juli vliegen er drie jongen rond. Half juli is het peil behoorlijk gedaald. Na wat snoeiwerk in de looppaden zijn die bij CES ronde 10 zelfs weer zonder waadpak

begaanbaar. Het peil is vanaf dit moment laag. Het peil aan de noordoostzijde van onze vangplek was in het begin niet zo hoog, kwam langzaam iets hoger te staan en, ondanks de aanhoudende droogte, bleef dit peil behoorlijk constant. Juist daar is een mislukt Rietgors nest gevonden!

Overzicht CES vangsten 2020

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	12 x
2020	15/4	25/4	03/5	17/5	30/5	08/6	14/6	20/6	11/7	18/7	23/7	04/8	
Uren	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5	78
Soort													
Fazant	1/-												1/-
Koekoek									1/-				1/-
Witte kwikstaart	3/-											2/-	5/-
Winterkoning	1/1								1/-	1/-			3/1
Heggenmus	-1/							1/-			1/-		2/1
Roodborst	1/-									1/-			2/-
Nachtgaal			-1/		1/1	-2/		1/-					2/ 4
Blauwborst	3/1	1/2	-1/	-3/	1/2	-3/	1/1	1/2	3/-	1/1	3/-	2/-	16/16
Roodborsttapuit		1/-		-1/			3/1	3/1	1/-				8/3
Paapje			1/-										1/-
Groenlandse tapuit			1/-	1/-									2/-
Beflijster	1/-												1/-
Merel	2/3		1/-	1/-	1/-	2/1	-1/		1/1	1/1	1/-		10/7
Zanglijster	1/-	1/-	1/-		1/1			1/1					5/2
Sprinkhaanzanger				-1/	1/-								1/1
Snor					3/-		-1/		5/-	1/-		1/-	10/1
Rietzanger	2/7	5/5	5/8	1/5	7/7	3/10	7/3	7/9	21/6	5/3	7/5	2/1	72/69
Bosrietzanger					3/-	2/-	2/-	1/-	1/-	5/1	1/-	1/-	16/1
Kleine karekiet		1/-	-2/	3/1	6/-	8/3	10/5	10/6	22/7	12/4	11/2	12/1	95/31
Spotvogel					1/-								1/-
Braamsluiper		2/-	1/-	2/-		1/-	2/1		1/1				9/2
Grasmus		1/-	1/-	2/-	1/-	2/-						1/-	8/-
Tuinfluitier			1/1	2/-				1/-	3/-	3/-	1/1	1/-	12/2
Zwartkop		4/-			2/-	2/-		1/-	11/-	5/1	7/4	3/-	35/5
Tjiftjaf	2/1	1/1	1/-			2/2	2/-	1/-	2/-	1/1		-2/	12/7
Fitis	2/-				2/-	1/-		5/-	7/-	8/-	8/1	2/-	35/1
Pimpelmees		2/-	1/1		1/1	2/1		1/-	4/1	3/1	3/1	3/-	21/6
Koolmees	-2/		1/2		-1/			-1/	6/-	1/-	-1/	1/-	9/7
Ringmus							3/-						3/-
Vink												1/-	1/-
Groenling	3/-	6/-	-1/	2/-		4/-	3/-	13/-	3/-	2/-			36/1
Putter	4/1	2/-	1/1	1/1	1/-	1/-	2/-	2/-					14/3
Kneu	1/1	1/-	-1/	3/1	14/-	2/-	1/2	1/-	1/-		1/-		24/5
Rietgors	3/1	1/3	-1/	-2/	3/1	-2/	3/-	7/2	8/2	1/-	2/1	1/2	29/17
Totaal nieuw/ terug	30/ 19	29/ 11	16/ 20	18/ 15	49/ 14	32/ 24	39/ 16	57/ 21	102/ 18	51/ 13	46/ 16	33/ 6	492/ 194

Noot: CES 11 op 22 en 23 juli (2 x helft van de netten i.v.m. verwachte drukte en geen hulp)

CES seizoen 23. We hebben dit jaar alle 12 CES rondes en telkens 6,5 uur volledig kunnen uitvoeren. Dat mag een wonder heten, want één ringer is zonder aankondiging vooraf en zonder enig overleg afgehaakt. De tweede ringer heeft dit voorjaar helemaal geen tijd gehad voor CES. Daar staat tegenover, dat ik zelf gestopt ben met betaald werk en nu gemakkelijker die ene goede dag in de week kan uitzoeken. Op een doordeweekse dag betekent dat dan wel vaak solo. Op weekend dagen kon ik gelukkig wel vaak steunen op twee vaste assistenten. De verdeling over de tijd was wat onregelmatig: van nog geen week tot bijna drie weken tussen twee vangacties.

Het totaal aantal geringde vogels kan als “gemiddeld” gekwalificeerd worden, het aantal terug gevangen vogels ligt aan de lage kant (doorgaans meer dan 200). Op 11 juli werden we eigenlijk enigszins verrast door de hoeveelheid vogels. Het komt in onze statistieken zelden voor, dat we zo vroeg in het seizoen zo’n hoge piek aan vogels tegenkomen. Toen er daarna juist gerekend werd op hoge aantallen, kwamen die niet meer. Het seizoen ging eigenlijk “uit als een nachtkaaars”.

Fazant, Koekoek, Paapje en Groenlandse tapuit en Belfijster zijn uitzonderlijk.

Witte kwikstaart, Grasmus, Ringmus en ook wel **Rietgors** zijn minder gevangen dan gebruikelijk. De slaappleats van de kwikstaarten direct achter de netten K en L was al vroeg in het seizoen weer verlaten. In de tweede helft van het seizoen zijn vrijwel geen Grasmussen gevangen. Mislukt broedseizoen? Van Ringmussen moet gevreesd worden, dat zij de landelijke trend volgen en als “ambassadeur van het landelijk gebied” aangeven, dat het daar niet goed mee gaat. Rietgorzen hebben mogelijk te lijden gehad onder het wisselende waterpeil en een aantal broedsels verloren. De aantallen van **Rietzanger, Kleine karekiet** en **Putter** lagen ook aan de lage kant. Hiervoor heb ik geen verklaring.

Blauwborst, Braamsluiper, Tjiftjaf, Fitis (relatief!), **Groenling** en **Kneu** waren goed vertegenwoordigd in de vangsten. De **Snor** heeft het zelfs uitzonderlijk goed gedaan. Met tenminste één broedgeval vingen we er meer in een jaar dan in alle 22 jaren hiervoor.

Bij de tuinvogels een wisselend beeld: **Winterkoning** en **Heggenmus** deden het zuinig aan, **Merel, Tuinfluiter** en **Zwartkop** werden in ruime mate gevangen.

De **Nachtegaal** heeft ons langdurig zitten uitdagen naast net A. Uiteindelijk vingen we de reeds geringde man, de vrouw en een jong.

Ijsvogels en meer **Vinken** in het riet kwamen pas na het CES seizoen en anders dan in sommige voorgaande jaren, kregen we geen Ringmussen meer te vangen.

Snor 1 kj

Onze ringen elders

Roodborst "BJ 99927", geringd 16 maart 2020 als 2 kj, Leemans

Gevonden: 05 april 2020, dood door kat, Schagen, 20 km

Roodborst "BJ 99994", geringd 08 april 2020 als 2 kj, Leemans

Gevonden: 14 april 2020, dood door kat, Schönberg in Holstein (D), 389 km binnen een week!

Merel "L 481415", geringd 27 november 2017 als man 1 kj, Leemans

Gecontroleerd: 17 november 2018 als man na 1 kj, Brugge (B), 218 km

Na talloze meldingen uit Engeland en Scandinavië nu voor het eerst een uit België!

Merel "L 481833", geringd 21 december 2019 als man 1 kj, Leemans

Gecontroleerd: 25 oktober 2020 als man na 1 kj, Vlieland, 38 km

Kleine karekiet "BH 86379", geringd 21 augustus 2018 als 1 kj, Kaapweg

Gecontroleerd: 19 augustus 2019 als na 1 kj, Glabbeek (B), 225 km

Kleine karekiet "BN 33577", geringd 04 augustus 2020 als 1 kj, CES

Gecontroleerd: 10 augustus 2020 als 1 kj, Castricum, 50 km

Zwartkop "V 964844", geringd 03 juli 2019 als 1 kj, Leemans

Gecontroleerd: 16 september 2019 als vrouw 1 kj, Zele (B), 218 km

Zwartkop "V 964781", geringd 29 juni 2019 als 1 kj, CES

Gevonden: ring met metaaldetector, SBB-werkschuur, 2 km

Tijftjaf "ANY 155", geringd 24 juni 2019 als 1 kj, Leemans

Gecontroleerd: 22 september 2019 als 1 kj, Lier (B), 201 km

Fitis "ANY 199", geringd 14 juli 2019 als 1 kj, CES

Gecontroleerd: 12 augustus 2019 als 1 kj, Hoesselt (B), 233 km

Staartmees "ANY 410", geringd 17 maart 2020, Leemans

Gecontroleerd: 12 oktober 2020, Korverskooi, Texel, 26 km

Pimpelmees "BJ 99724", geringd 16 november 2019 als man 1 kj, Leemans

Gevonden: 09 mei 2019, dood door kat, Wieringerwerf, 8 km

Pimpelmees "BN 33965", geringd 22 oktober 2020 als 1 kj, Leemans

Gecontroleerd: 27 oktober 2020 als 1 kj, Eendenkooi Stroeërkoog, 4 km

Pimpelmees "BN 33974", geringd 22 oktober 2020 als 1 kj, Leemans

Gecontroleerd: 27 oktober 2020 als 1 kj, Eendenkooi Stroeërkoog, 4 km

Pimpelmees "BJ 99047", geringd 13 mei 2019 als pul, Camping

Gevonden: 09 november 2020, dood, Petten, 31 km

Koolmees "V 823531", geringd 08 november 2015 als vrouw na 1 kj, Leemans

Gevonden: 30 april 2020, dood door kat, huisjes Marina haven, nog geen km

Koolmees "V 936973", geringd 29 september 2018 als man 1 kj, Leemans

Gecontroleerd: 02 augustus 2020 als man na 1 kj, Kornwerderzand, 26 km

Vink "V 964406", geringd 16 december 2018 als vrouw 1 kj, Leemans

Gecontroleerd: 04 januari 2020 als vrouw na 2 kj, Kamperhoek, Lelystad, 54 km

Vink "V 936354", geringd 12 maart 2018 als man 2 kj, Leemans

Gecontroleerd: 04 juni 2019 als man na 3 kj, Bodø (N), 1679 km.

Eerder 14 mei en 4 september 2018 op dezelfde plek gecontroleerd!!!

Putter "BJ 99947", geringd 25 maart 2020 als man na 1 kj, Leemans

Gecontroleerd: 30 maart 2020 als man na 1 kj, ring afgelezen met telescoop, Den Oever

Elders geringd

Roodborst "Arnhem BH 35840", geringd 16 april 2019 als 2 kj, eendenkooi Stroeërkoog

Gecontroleerd: 19, 25 maart 2020 als na 2 kj, Leemans, 4 km

Eerder 01 juli 2019 als broedende vrouw in de Voorboezem!

Blauwborst "Arnhem BJ 58966", geringd 24 augustus 2019 als man 1 kj, Saeftinge

Gecontroleerd: 30 mei 2020 als man 2 kj, CES, 181 km

Sprinkhaanzanger "Brussels 16080054", geringd 13 augustus 2019 als 1 kj, Roly, Namen

Gecontroleerd: 17 mei 2020 als man na 1 kj, CES, 311 km

Kleine karekiet "Brussels 14034157", geringd 03 augustus 2015 als 1 kj, Bornem

Gecontroleerd: 05 mei 2020 als man na 1 kj, CES, 208 km

Eerder 24/07/2016 en 26/05/2017, 22/07/2018

Kleine karekiet "ARANZADI 2Y 24017", geringd 13 september 2019 als 1 kj, Huelva (Donana).

Gecontroleerd: 20 juni 2020 als vrouw, broedend, CES, 1975 km

Kleine karekiet "Arnhem BG 61595", geringd 22 juni 2019 "volgroeid", Castricum

Gecontroleerd: 11 juli 2020 als man na 1 kj, CES, 50 km

Kleine karekiet "Arnhem BG 55295", geringd 22 augustus 2018 als 1 kj, Castricum

Gecontroleerd: 18 juli 2020 als man na 1 kj, CES, 50 km

Tuinfluitier "Arnhem V 976485", geringd 14 augustus 2019 als 1 kj, Bloemendaal

Gecontroleerd: 29 april 2020 als na 1 kj, Leemans, 64 km

Zwartkop "PARIS 8824613", geringd 10 september 2019 als man 1 kj, Haillicourt, N-Pas-de-Calais

Gecontroleerd: 08 april 2020 als man 2 kj, Leemans, 320 km

Zwartkop "Arnhem BH 62165", geringd 21 augustus 2019 als man 1 kj, Castricum

Gecontroleerd: 29 april, 8, 18 mei 2020 als man 2 kj, Leemans, 51 km

Zwartkop "Arnhem BH 35936", geringd 27 augustus 2019 als man 1 kj, eendenkooi Stroeërkoog

Gecontroleerd: 08 juli 2020 als man na 1 kj, Leemans, 4 km

Zwartkop "PARIS 8841221", geringd 13 september 2018 als man 1 kj, Duinkerken

Gecontroleerd: 27 augustus 2020 als man na 1 kj (rui), Voorboezem, 283 km

Tijftjaf "LONDON KYC 668", geringd *gegevens 31/01/2021 nog niet ontvangen*

Gecontroleerd: 16 maart 2020 als na 1 kj, Leemans

Tijftjaf "Arnhem APV 639", geringd 12 augustus 2020 als 1 kj, Castricum

Gecontroleerd: 30 september 2020 als 1 kj, Voorboezem, 50 km

Fitis "Arnhem ALH 261", geringd 29 juli 2019 als 1 kj, Laaxum

Gecontroleerd: 11 april 2020 als man na 1 kj, Leemans, 28 km

Goudhaan "Arnhem AVB 902", geringd 29 oktober 2020 als vrouw 1 kj, Eendenkooi Stroeërkoog

Gecontroleerd: 03 november 2020 als vrouw 1 kj, Leemans, 4 km

Goudhaan "Arnhem ARY 546", geringd 17 oktober 2020 als vrouw 1 kj, Kamperhoek, Lelystad

Gecontroleerd: 23 november 2020 als vrouw 1 kj, Leemans, 54 km

Staartmees "Arnhem AJD 676", geringd 09 november 2017, eendenkooi Stroeërkoog

Gecontroleerd: 01 maart 2020, eerder november 2018, Leemans, 4 km

Pimpelmees "Arnhem BJ 82164", geringd 28 oktober 2019 als na 1 kj, Castricum

Gecontroleerd: 07 maart 2020 als man 2 kj, Leemans, 51 km

Pimpelmees "STOCKHOLM 1HA36091", geringd 27 mei 2020 als vrouw 2 kj, Veberöd, oost van Lund

Gecontroleerd: 12 november 2020 als na 1 kj, Leemans, 628 km

VOLGENS WWW.VOGELTREKATLAS.NL ZOU DIT PAS DE TIENDE MELDING VAN EEN ZWEEDSE PIMPELMEES IN NEDERLAND ZIJN!!!

Koolmees "Arnhem BE 93747", geringd 27 september 2017 als man 1 kj, SBB-werkschuur
Gecontroleerd: 13 januari, 17 februari 2020 als man na 2 kj, Leemans, 3 km

Koolmees "Arnhem BG 31680", geringd 27 september 2018 als vrouw 1 kj, Haarzuilens, CES-locatie
Gecontroleerd: 01 maart 2020 als vrouw (na 2?), Leemans, 88 km

Koolmees "V 950326", geringd 11 mei 2019 als pullus, Sluitgatweg S6
Gecontroleerd: 05, 07 maart 2020 als man 2 kj, Leemans, 2,3 km

Koolmees "Arnhem V 947642", geringd 31 oktober 2019 als man 1 kj, Burgerbrug
Gecontroleerd: 07 maart 2020 als man 2 kj, Leemans, 29 km

Koolmees "Arnhem BJ 31917", geringd 04 november 2019 als man 1 kj, eendenkooi Stroeërkoog
Gecontroleerd: 14 maart, 2 april 2020 als man 2 kj, Leemans, 3 km

Koolmees "Arnhem V 950337", geringd 11 mei 2019 als pullus, Sluitgatweg
Gecontroleerd: 18 maart 2020 als man 2 kj, Leemans, 2,3 km

Koolmees "Arnhem BH 35992", geringd 08 oktober 2019 als vrouw 1 kj, eendenkooi Stroeërkoog
Gecontroleerd: 19 maart 2020 als vrouw 2 kj, Leemans, 4 km

Koolmees "Arnhem V 662313", geringd 29 oktober 2019 als vrouw 1 kj, Oost-Souburg
Gecontroleerd: 19 maart 2020 als vrouw 2 kj, Leemans, 05 mei in nestkast L17, 190 km

Koolmees "Arnhem BJ 31915", geringd 15 oktober 2019 als vrouw 1 kj, eendenkooi Stroeërkoog
Gecontroleerd: 03 april 2020 als vrouw 2 kj, Leemans, 05 mei in nestkast L18, 4 km

Putter "Arnhem BF 56248", geringd 24 april 2018 als man na 2 kj, eendenkooi Stroeërkoog
Gecontroleerd: 15 april 2020 als man na 1 kj, CES, 3 km

Vanaf eind oktober is Leon weer begonnen met mezen vangen in eigen tuin in Den Oever. Het heeft tientallen, soms unieke terugmeldingen opgeleverd, op ongeveer 1 km van de ringplek. Deze terugmeldingen zijn niet opgenomen in dit overzicht, aangezien sommige vogels eerst bij Leemans, vervolgens in Den Oever en soms binnen een week weer bij Leemans werden aangetroffen. Voor de vogels is dit kennelijk één groot leefgebied.

Blauwborst vrouw

Totalen ringonderzoek 1998 - 2020

Soort	Totaal 1998 - 2019	Gemiddelde 1998 - 2019	2019	2020
Bergeend <i>Tadorna tadorna</i>	10			
Wilde eend <i>Anas platyrhynchos</i>	1			
Blauwe kiekendief <i>Circus cyaneus</i>	1			
Sperwer <i>Accipiter nisus</i>	29	1.3	2	2
Buizerd <i>Buteo buteo</i>	4			
Torenvalk <i>Falco tinnunculus</i>	2			
Patrijs <i>Perdix perdix</i>	1			
Fazant <i>Phasianus colchicus</i>	2			1
Waterral <i>Rallus aquaticus</i>	5		1	
Porseleinhoen <i>Porzana porzana</i>	1			
Waterhoen <i>Gallinula chloropus</i>	25	1.1	2	
Meerkoet <i>Fulica atra</i>	6			
Kleine plevier <i>Charadrius dubius</i>	10			
Kievit <i>Vanellus vanellus</i>	1			
Bokje <i>Lymnocyptes minimus</i>	16			1
Watersnip <i>Gallinago gallinago</i>	10			
Houtsnip <i>Scolopax rusticola</i>	12			
Witgat <i>Tringa ochropus</i>	1			
Kokmeeuw <i>Chricocephalus ridibundus</i>	18			
Holenduif <i>Columba oenas</i>	4			
Houtduif <i>C. palumbus</i>	4			
Turkse tortel <i>Streptopelia decaocto</i>	26	1.2		
Zomertortel <i>S. turtur</i>	2			
Koekoek <i>Cuculus canorus</i>	3			1
Kerkuil <i>Tyto alba</i>	2			
Ransuil <i>Asio otus</i>	1			
Ijsvogel <i>Alcedo atthis</i>	137	6.2	7	23
Draaihals <i>Jynx torquilla</i>	13			
Groene specht <i>Picus viridis</i>	1			
Grote bonte specht <i>Dendropocos major</i>	147	6.7	4	8
Veldleeuwerik <i>Alauda arvensis</i>	3			
Oeverzwaluw <i>Riparia riparia</i>	28	1.3	5	2
Boerenzwaluw <i>Hirundo rustica</i>	1946	88.5	34	44
Huiszwaluw <i>Delichon urbica</i>	63	2.9		
Boompieper <i>Anthus trivialis</i>	31	1.4		
Graspieper <i>A. pratensis</i>	38	1.7		5
Waterpieper <i>A. spinoletta</i>	14			
Gele kwikstaart <i>Motacilla flava</i>	241	10.9		
Engelse kwikstaart <i>M. flavissima</i>	1			
Grote gele kwikstaart <i>M. cinerea</i>	12			
Witte kwikstaart <i>M. alba</i>	1449	65.9	14	34
Rouwkwikstaart <i>M. yarrellii</i>	21	1.0		
Pestvogel <i>Bombicilla garrulus</i>	10			
Winterkoning <i>Troglodites troglodites</i>	1600	72.7	38	43
Heggenmus <i>Prunella modularis</i>	1894	86.1	56	78
Roodborst <i>Erithacus rubecula</i>	3631	165.0	184	197

Soort	Totaal 1998 - 2019	Gemiddelde 1998 – 2019	2019	2020
Nachtegaal <i>Luscinia megarhynchos</i>	83	3.8	2	3
Blauwborst <i>L. svecica (cyanecula)</i>	329	15.0	15	21
Roodsterblauwborst <i>L.s.svecica</i>	1			
Zwarte roodstaart <i>Phoenicurus ochruros</i>	4			
Gekraagde roodstaart <i>P. phoenicurus</i>	50	2.3		5
Paap <i>Saxicola rubetra</i>	38	1.7		2
Roodborsttapuit <i>S. rubicola</i>	117	5.3	10	10
Groenlandse tapuit <i>Oenanthe oenanthe leucorhoa</i>	4			2
Beflijster <i>Turdus torquatus</i>	7			1
Merel <i>T. merula</i>	5641	256.4	167	173
Kramsvogel <i>T. pilaris</i>	126	5.7		1
Zanglijster <i>T. philomelos</i>	1072	48.7	23	40
Koperwiek <i>T. iliacus</i>	1095	49.8	17	17
Grote lijster <i>T. viscivorus</i>	7			
Cetti's zanger <i>Cettia cetti</i>	3		1	4
Sprinkhaanzanger <i>Locustella naevia</i>	75	3.4	2	1
Snor <i>L. luscinoides</i>	8		1	11
Rietzanger <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	1931	87.8	65	97
Veldrietzanger <i>A. agricola</i>	2			
Waterrietzanger <i>A. paludicola</i>	3			
Bosrietzanger <i>A. palustris</i>	846	38.5	18	23
Kleine karekiet <i>A. scirpaceus</i>	6992	317.8	170	217
Grote karekiet <i>A. arundinaceus</i>	4			
Spotvogel <i>Hippolais icterina</i>	39	1,8	2	1
Braamsluiper <i>Sylvia curruca</i>	278	12.6	12	33
Grasmus <i>S. communis</i>	788	35.8	33	18
Tuinfluitier <i>S. borin</i>	1122	51.0	31	53
Zwartkop <i>S. atricapilla</i>	5539	251.8	254	330
Fluiter <i>Phylloscopus sibilatrix</i>	2			
Tjiftjaf <i>P. collybita</i>	1862	84.6	110	140
Bruine boszanger <i>P. fuscatus</i>	1			
Bladkoning <i>P.inornatus</i>	13		2	1
Pallas' Boszanger <i>P. proregulus</i>	1			
Fitis <i>P. trochilus</i>	3773	171.5	31	61
Goudhaan <i>Regulus regulus</i>	1144	52.0	156	217
Vuurgoudhaan <i>R. ignicapillus</i>	492	23.4	29	39
Grauwe vliegenvanger <i>Muscicapa striata</i>	81	3.9		2
Bonte vliegenvanger <i>Ficedula hypoleuca</i>	5			
Baardman <i>Panurus biarmicus</i>	172	7.8		
Staartmees <i>Aegialos caudatus</i>	767	34.9	17	28
Zwarte mees <i>Periparus ater</i>	433	19.7		10
Pimpelmees <i>Cyanistes caeruleus</i>	6987	317.6	537	455
Koolmees <i>Parus major</i>	10128	460.4	679	566
Boomkruiper <i>Certhia brachydactyla</i>	147	6.9	5	9
Kortsnavelboomkruiper <i>C. familiaris macrodactyla</i>	1			
Taigaboomkruiper <i>C.f.familiaris</i>	1			

Soort	Totaal 1998 – 2019	Gemiddelde 1998 - 2019	2019	2020
Grauwe klauwier <i>Lanius collurio</i>	3			
Klapekster <i>L. excubitor</i>	1			
Roodkopklauwier <i>L. senator</i>	1			
Gaai <i>Garrulus glandarius</i>	45	2.0	3	
Ekster <i>Pica pica</i>	45	2.0	3	1
Kauw <i>Coloeus monedula spermologus</i>	115	5.2	9	
Spreeuw <i>Sturnus vulgaris</i>	622	28.3	4	
Huisemus <i>Passer domesticus</i>	238	10.8	16	26
Ringmus <i>P. montanus</i>	997	45.3	6	8
Vink <i>Fringilla coelebs</i>	2046	93.0	96	105
Keep <i>F. montifringilla</i>	118	5.4	17	
Groenling <i>Chloris chloris</i>	976	44.4	43	55
Putter <i>Carduelis carduelis</i>	356	16.2	42	28
Sijs <i>Spinus spinus</i>	803	36.5	70	5
Kneu <i>Linaria cannabina</i>	342	15.5	13	28
Barmsijs <i>Acanthis flammea / cabaret</i>	28	1.3		
Kleine barmsijs <i>A. cabaret</i>	60	2.7		6
Grote barmsijs <i>A. flammea</i>	308	14.0		
Kruisbek <i>Loxia curvirostra</i>	1			
Goudvink <i>Pyrrhula pyrrhula europae</i>	7			
Noordse goudvink <i>P.p. pyrrhula</i>	11			
Roodmus <i>Carpodacus erythrinus</i>	2			
Appelvink <i>Coccothraustes coccothraustes</i>	190	8.6	11	4
IJsgors <i>Calcarius lapponicus</i>	1			
Geelgors <i>Emberiza citrinella</i>	1			
Rietgors <i>E. schoeniclus</i>	2251	102.3	52	76
Totaal	73.193	3327.0	3122	3370

Beflijster vrouw

Dankwoord

Ik ben het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier en Staatsbosbeheer, beheereenheid De Kop weer dank verschuldigd voor hun toestemming om in hun terreinen ringwerk te mogen doen. Staatsbosbeheer heeft opnieuw het veldje bij Leemans gemaaid, ten behoeve van de biodiversiteit en, voor mij, de toegankelijkheid. Johan, dank.

Maurice Knijnsberg en Jeroen van Assema waren behulpzaam bij het ringwerk, vooral tijdens het CES seizoen. Zonder hun assistentie zou het op sommige dagen wel heel erg druk worden met vangen en ringen voor één ringer alleen. Hartelijk dank mannen.

Vader Winters heeft weer het nodige onderhoud aan de geluidsapparatuur gepleegd en enkele zakken wintervoer gedoneerd. Ook dit waardeer ik zeer.

Fred Visscher kwam opnieuw met een stapel opbergzakken voor de netten op de proppen. Ook Fred bedankt.

De ringdata en terugmeldingen zijn verwerkt door het Vogeltrekstation (www.vogeltrekstation.nl). Daar kun je ook terecht, als je een vogel gevonden hebt met een ring. Op www.vogeltrekatlas.nl zijn overzichten te vinden van ring- en vindplaatsen van geringde vogels. Zeer de moeite om eens te bekijken.

Ik meld onze gegevens trouw op www.trektellen.nl en ben begonnen met oude gegevens in te voeren. Vanaf 2008 zijn ze nu compleet. Ook deze site genereert fraaie overzichten.

Bijzondere waarnemingen zijn te vinden op www.wierhaven.waarneming.nl.

Gegevens van de nestkasten zijn opgestuurd naar de Sovon werkgroep NESTKAST.

Teken die we bij de vogels verwijderen zijn gedetermineerd door TBD International b.v.

Tot slot is er een bescheiden begin gemaakt met het zoönose onderzoek, waarvoor de monsters naar de Erasmus Universiteit Rotterdam gaan.

Dit jaarverslag (en dat van eerdere jaren) is terug te vinden op de websites van Natuurvereniging Wierhaven en van het Vogeltrekstation.

Alle personen en instanties worden bedankt voor hun bijdrage aan het ringonderzoek "De Voorboezem, gemaal Leemans en Medemblik".

Bert Winters (ringer 950)
Hauwertstraat 6
1671 EV MEDEMBLIK
mail ac.winters@quicknet.nl